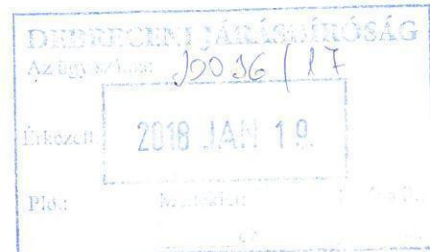

"Az irat elektronikus iratról készített másolat" 2018.01.19.

Debreceni Járásbíróság

DEBRECEN

Arany János u. 25-31.

útján

Alkotmánybíróság

BUDAPEST

Donáti utca 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 168 -0 /2018
Érkezett:	2018 JAN 30.
Példány:	1
Melléklet:	13
Kezelőiroda:	lu

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] előadom, hogy a jelen eljárásban való képviseletem ellátásával – [redacted] nyes [redacted] Dr. Vass Gergely 4025 Debrecen, Tóth Árpád u. 4. szám alatti ügyvédet bízta meg. Az ügyvédi meghatalmazást mellékelten csatolom.

Jogi képviselőm útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 101 § (2) bekezdés b) pontjának alaptörvény-ellenességét, és ennek eredményeképpen az Abtv. 43. § alapján a Debreceni Törvényszék 1.Pf.21.367/2017/4. számú ítéletét a Debreceni Járásbíróság 8.P.20.036/2017/21. sorszámu ítéletére kiterjedő hatállyal semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként előadom az alábbiakat:

1.) Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei:

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

A tényállás ismertetéseként előadom, hogy [redacted] cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személyt a Debrecen Megyei Jogú Város Szociális Bizottsága 59/2002. (III.12.) számú határozatával határozatlan időre beutalta a Debrecen Megyei Jogú Város Terápiás Házába (jelenlegi nevén: Bihari Egyesített Szociális Intézmény Debreceni Terápiás Ház). Az intézmény a szociális ellátást [redacted] részére 2002. november 14. napjától kezdődően határozatlan időtartamra biztosította.

[redacted] az intézményi ellátása alatt több alkalommal bántalmazta az intézmény dolgozóit, illetve ellátottjait. [redacted] szemben a fentiek miatt több büntetőeljárás is indult, azonban például a Debreceni Járás Ügyészség 2015. április 22. napján kelt B.4890/2014/8. számú határozatával, [redacted] al, mint gyanúsítottal szemben 2 rendbeli

súlyos testi sértés miatt indult nyomozást megszüntette kóros elmeállapot miatt, ugyanis megállapította, hogy [REDAKT] az általa elkövetett cselekmények veszélyességének felismerésére és a felismerésének megfelelő magatartás tanúsítására gyermekkorában kezdődő tudathasadásos elmebetegsége miatt képtelen volt.

A Debreceni Terápiás Ház megbízott intézményvezetője a 119/8/2016. iktatószámú értesítésben 2016. július 26. napján megszüntette [REDAKT] intézményi jogviszonyát a felek közötti megállapodás felmondásával az Szt. 101. § (2) bekezdésének b) pontjára hivatkozással a házirend súlyos megsértése miatt 2016. július 27. napjával. A Debreceni Terápiás Ház házirendjének 4. c. pontja alapján – összhangban az Szt. fenti rendelkezésével – az intézményi jogviszony megszüntethető, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti. Ilyennek minősül különösen másik ellátott vagy az intézmény bármelyik dolgozója elleni bűncselekmény, a lakótársakkal, illetve az intézmény dolgozóival szemben sorozatos durva, agresszív viselkedés.

A fent említett 119/8/2016. számú döntést a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2016. szeptember 1. napján kelt HBMK-1236-4/2016. számú döntésével helybenhagyta. Ezután 2016. november 16. napján került sor [REDAKT] átszállítására a Bihari Szociális Intézmény Derecskei Humán Szolgáltató Otthonába, majd 2017. május 8. napján szállították vissza a Bihari Egyesített Szociális Intézmény Debreceni Terápiás Ház telephelyére.

[REDAKT] az intézményi jogviszonya megszüntetése jogellenessége megállapítását 2016. október 11. napján a bírósághoz érkezett keresetlevélben kérte, illetve ennek eredményeképp kérte az intézményi jogviszonyának helyreállítását. [REDAKT] [REDAKT] alapbetegsége szerint nyugtalanság, heteroagresszív késztetések és inszomnia jellemzi. Betegségéből eredően alappal lehetett következtetni a dühkitörésekre, illetve a veszélyeztető magatartás kialakulásának megakadályozása a Terápiás Ház házirendje szerint az ott dolgozók feladata.

Az ügyben a Debreceni Járásbíróság 8.P.20.036/2017/21. számon kelt ítéletével a keresetet elutasította, majd a Debreceni Törvényszék 1.Pf.21.367/2017/4. számon kelt ítéletével az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta, mely döntés ellen alkotmányjogi panasszal élek.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Előadom, hogy jelen ügyben a jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem, mivel a Debreceni Járásbíróság 8.P.20.036/2017/21. számon kelt, az intézményi jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt indított perben ítéletével keresetemet elutasította, majd fellebbezésem folytán a Debreceni Törvényszék 1.Pf.21.367/2017/4. számon kelt ítéletével első fokú bíróság ítéletét a perköltségben való marasztalásom mellőzése tekintetében részben megváltoztatta, azonban az elsőfokú határozatot az érdemi döntést illetően a polgári perrendtartásról szóló 1952.évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése szerint annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (3) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, amennyiben a Kúria az elé terjesztett felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el, ezért nyilatkozom, hogy jelen ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, illetve perújítást sem kezdeményeztem az ügyben.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

Előadom, hogy a Debreceni Járásbíróság ítéletét helybenhagyó Debreceni Törvényszék ítélete számomra 2017. december 11. napján elektronikus úton került kézbesítésre, így a fentiek alapján nyilatkozom arról, hogy az Abtv. 30 § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz benyújtására előírt határidő megtartásra került, tekintettel arra, hogy, jelen alkotmányjogi panasz benyújtása és a sérelmezett bírói döntés közlése között 60 nap nem telt el.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

Az Szt. 94/C. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az ellátás igénybevételének megkezdése előtt állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője), az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

■ e törvény hatálya alatt áll arra tekintettel, hogy a Debreceni Terápiás Ház szociális ellátást nyújt részére, illetőleg 2008. február 27. napján a felperes és az intézmény megállapodást is kötöttek intézményi ellátásra vonatkozóan.

Az Szt. 101. § (1) -A 94/C. § szerinti megállapodást a b) pont értelmében állami fenntartású intézmény esetén az intézményvezető a (2) bekezdés szerinti esetekben írásban felmondhatja.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a fent említett (1) bekezdés b) pontja értelmében akkor van helye felmondásnak, amennyiben e szakasz b) pontja alapján az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

A felperes elhelyezéseül szolgáló Debreceni Terápiás Ház házirendjének 4. c. pontja alapján az intézményi jogviszony megszüntethető, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti. A házirend súlyos megsértésének minősül különösen a másik ellátott vagy az intézmény bármelyik dolgozója elleni bűncselekmény a lakótársakkal, illetve az intézmény dolgozóival szemben sorozatos durva, agresszív viselkedés.

A fent leírtakra tekintettel megállapítható, hogy ■ ■ jogviszonyának megszüntetésére az Szt. 101 § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával került sor, ezáltal a hivatkozott jogszabályi rendelkezés és az azt alkalmazó bírói döntés érdekét hátrányosan érinti.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A bíróság döntésében az Szt. 101.§ (2) bekezdésének b) pontját alkalmazta a cselekvőképeségét kizáró gondnokság alatt álló ■ ■ intézményi jogviszonyának megszüntetésekor, s e rendelkezés a bírói döntést érdemben befolyásolta arra hivatkozva, hogy a bíróság az ítélet indoklásában rámutatott, hogy a fent hivatkozott Szt.101.§ (2) bekezdésének b) pontjában szabályozott felmondási ok megállapításának nem feltétele a polgári jogi szempontból való vétőképeség, felróhatóság, illetve a büntetőjogi szempontból való büntethetőség fennállása. ■ ■ intézményi jogviszonyának megszüntetése megtörténik a hivatkozott jogszabályhelyben megállapított házirendet sértő cselekmény

megvalósulásával, nem vizsgál semmilyen egyéb körülményt és feltétel fennállását, a jogviszony automatikus megszüntetésre kerül.

2.) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása:

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

- Magyarország Alaptörvénye XV. cikk (5) bekezdése szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

- Magyarország Alaptörvénye XIX. cikk (1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

Az Szt. 101 § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása, így az első és másodfokú bíróság döntése belátási képességgel nem rendelkező cselekvőképtelen személy vonatkozásában alaptörvény-ellenes, az Alaptörvény XV. cikk (5) és a XIX. cikk (1) és (2) bekezdéseire figyelemmel.

Álláspontom szerint az Szt-ben hivatkozott jogszabályi rendelkezés alkalmazása jelen esetben nem biztosítja a fogyatékkal élők alkotmányos védelmét, tekintettel arra, hogy a jogalkotó nem rendeli értékelni a felróhatóság és vétkeesség feltételét az intézményi jogviszony megszüntetése során. [REDACTED] betegségéből eredő indulati zavara miatt nem képes az elkövetett cselekménye veszélyességének felismerésére és a felismerésének megfelelő magatartás tanúsítására sem. [REDACTED] alapjoga sérült azáltal, hogy az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében foglalt védelem biztosítását nem valósítja meg a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alkalmazása, hiszen jogviszonya automatikusan megszüntetésre került a házirend megsértése folytán, anélkül, hogy figyelembe venné azt a körülményt, hogy cselekvőképeséget kizáró gondnokság alatt áll. Kóros elmeállapota folytán nem képes felmérni cselekményének következményeit sem, továbbá annak ellenére sem képes megérteni a házirendet, hogy azt számára többször is ismertették.

Jogalkotói mulasztásként értékelendő, hogy a felmondási ok megállapításának nem feltétele a polgári jogi szempontból való vétőképeség, felróhatóság, illetve a büntetőjogi szempontból való büntethetőség fennállása sem. Így az Szt. támadott rendelkezése nem áll összhangban a Polgári Törvénykönyvben, illetve a Büntető Törvénykönyvben a fogyatékkal élők számára biztosított védelmi szinttel sem, nem biztosítja az előzőekben említett jogágak által a lefektetett védelmet.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony egy speciális jogviszony, mely esetében az ellátottak nagy része cselekvőképeségében teljesen, vagy részlegesen korlátozott, éppen ezért nem áll összhangban a védelmi szinttel az olyan

jogszabályi rendelkezés, amely figyelmen kívül hagyja azt, hogy az ellátott szellemi fejlettségére tekintettel magatartása jogellenességét és annak következményeit képes-e felismerni, s e nélkül rendeli el hátrányos jogkövetkezmény alkalmazását. Ennek figyelmen kívül hagyása a jogalkotó által súlyos mulasztásnak minősül.

Hivatkozok arra továbbá, hogy a Btk.-ban lefektetett kóros elmeállapot, mint büntethetőséget kizáró ok figyelmen kívül hagyása sem jöhet szóba mások élet, testi épség és egészséghez való jogának sérelmére való hivatkozással.

A fentiek alapján a Szt.-ben a fogyatékkal élők számára biztosított védelmi szint sem az Alaptörvényben meglévő, sem a nagy jogágak által biztosított védelmi szint alá nem csökkenhet, így az Szt. 101 § (2) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenes.

Megjegyzem továbbá, hogy az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az állam intézményvédelmi kötelezettsége, hogy biztosítsa a fogyatékossgal élő személyek védelmét, ennek körében pedig a hatékony jogvédelem előfeltételezi, hogy az alkalmazott intézkedések a szükségesség és az arányosság elvére tekintettel legyenek.

Ennek fényében vizsgálva is megállapítható, hogy a házirend megsértése miatti automatikus jogviszonyszüntetés a fogyatékkal élők védelmére tekintettel nem feltétlenül szükséges mértékű és az elérni kívánt céllal arányos korlátozás.

Alkotmányjogi értelemben vett alapjogsérelem a fentiekre tekintettel megvalósult.

3.) Egyéb nyilatkozatok és mellékletek:

a.) Kérem a fent hivatkozott jogerős bírósági döntések végrehajtásának felfüggesztését az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig.

b.) Mellékelten csatolom az ügyvédi meghatalmazást.

c.) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelentem, hogy jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

d.) Mellékelten csatolom továbbá a Debreceni Járásbíróság 8.P.20.036/2017/21. számon kelt, illetve a Debreceni Törvényszék 1.Pf.21.367/2017/4. számon kelt ítéleteit, melyből az érintettség megállapítható.

Debrecen, 2018. január 19.

